

Білоцерківський національний аграрний університет

Соціально-гуманітарний факультет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

Всеукраїнського круглого столу на тему:

**«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ
ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»**

05 листопада 2024 року

(електронне видання)

м. Біла Церква - 2024

«ОКРЕМІ АСПЕКТИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ»: матеріали Всеукраїнського круглого столу присвячені Міжнародному дню боротьби з корупцією – м. Біла Церква: БНАУ, 2024. 48 с.

Матеріали електронного видання містять питання, що стосуються корупції, як економічного, політичного, та правового явища, та формування кримінально-правової політики у сфері запобігання корупції.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників круглого столу без літературного редагування.

Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

ЗМІСТ

Ковальчук І.В. РОЛЬ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У ЗАПОБІГАННІ КОРУПЦІЙНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ: МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД.....	5
Сімакова С.І. КОНФЛІКТ ІНТЕРЕСІВ. ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС, ТА МЕТОДИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	7
Бровко Н.І. ГАРАНТІЇ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ В УКРАЇНІ ЯК УМОВА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ ПРОЯВАМ.....	9
Андрущенко М.К. ПОНЯТТЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА УЧАСТЬ ГРОМАДЯН У ЗАПОБІГАННІ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ.....	12
Малишко І.В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ	14
Аргат Я.П. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ	17
Тимощук О.Г. НОТАРІАЛЬНА ТАЄМНИЦЯ, ЯК МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ВІД КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ	19
Звонарьов О.Ю. ПИТАННЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА КОРУПЦІЙНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	22
Клочко В.М. ДЕМОКРАТИЧНІ ТА АВТОРИТАРНІ ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ	24
Самойлович А.А. ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У ПЕРІОД ВОЄННОГО СТАНУ.....	26
Терещук М.М. ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ НА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ПОЛІТИКУ УКРАЇНИ	29
Макарчук В.В. МІЖНАРОДНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ	32
Обіюх Н.М. ПРАВОВІ ПИТАННЯ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В ЕКОЛОГІЧНІЙ СФЕРІ.....	34

Отже, доброчесність та активна участь громадян є критично важливими елементами у запобіганні та виявленні корупції в Україні. Незважаючи на існуючі виклики, такі як системна корупція, низька довіра до державних інститутів і недостатня прозорість, важливо, щоб громадяни усвідомлювали свою відповідальність і активно долучалися до процесів контролю. Підвищення обізнаності, зміцнення інституцій, підтримка з боку міжнародних партнерів і політична воля з боку держави можуть суттєво покращити ситуацію. Лише через спільні зусилля суспільства, держави та міжнародної спільноти можливо створити прозоре, підзвітне і доброчесне суспільство, здатне ефективно боротися з корупцією.

Список використаних джерел

1. Національне агентство з питань запобігання корупції, стаття «Доброчесність та запобігання корупції». URL: <https://nads.gov.ua/dobrochestnist-ta-zapobigannya-korupciyi> (дата звернення 17.09.2024).
2. Ірина Хомишин, стаття «Доброчесність як складова діяльності публічних» посадових осіб у контексті боротьби з корупцією» (дата звернення (20.09.2024). URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2021/dec/25916/12.pdf> (дата звернення 22.09.2024).
3. Шаповалова О.А., стаття «Запобігання корупції», URL: <https://nsj.gov.ua/files/1526979943Anti-Corruption%20Handbook.pdf> (дата звернення 23.09.2024).
4. Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», стаття «Антикорупція та доброчесність», URL: https://osvita.kpi.ua/sites/default/files/files/syllabus_antykorupciia-ta-dobrochestnist_23-24.pdf (дата звернення 21.09.2024).
5. Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, стаття «Запобігання корупції та забезпечення доброчесності», URL: <https://www.hneu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/02/Zapobigannya-koruptsiyi.pdf> (дата звернення 29.09.2024).

УДК 340

Малишко І.В., старший викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

м. Біла Церква, Україна

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПОДОЛАННЯ КОРУПЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ключові слова: корупція, війна, зловживання владою, міжнародні договори.

Корупція залишається однією з найбільших загроз для сталого розвитку, верховенства права та демократичних цінностей у світі. Її негативні наслідки відчуються на всіх рівнях суспільства, підбиваючи довіру громадян до державних інституцій, гальмуючи економічний розвиток і посилюючи соціальну нерівність. У відповідь на ці виклики міжнародна спільнота розробила стандарти, які мають на меті ефективну протидію корупції, забезпечення прозорості й підзвітності, а також зміцнення глобальної солідарності в боротьбі з цим явищем.

У цьому контексті міжнародні договори, такі як Конвенція ООН проти корупції (UNCAC) та Конвенція ОЕСР про боротьбу з підкупом, відіграють ключову роль у формуванні єдиних підходів до антикорупційної діяльності. Проте успішне впровадження цих стандартів потребує зусиль на національному, регіональному та глобальному рівнях, а також взаємодії між урядами, громадянським суспільством і міжнародними організаціями.

Ці тези присвячені аналізу основних міжнародних стандартів протидії корупції, їхнього значення для глобальної спільноти та шляхів ефективного впровадження в умовах сучасних викликів.

Сутність міжнародних стандартів протидії корупції

- Визначення корупції як глобальної проблеми, яка шкодить економіці, підбиває довіру до державних інституцій та порушує права людини.
- Роль міжнародних стандартів у створенні єдиного підходу до запобігання і боротьби з корупцією.

Ключові міжнародні документи

- **Конвенція ООН проти корупції (UNCAC):** універсальна рамка для антикорупційної політики та міжнародного співробітництва.
- **Конвенція ОЕСР про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях.**
- **Регіональні конвенції**, наприклад, Конвенція Ради Європи проти корупції.

Основні принципи міжнародних стандартів

- Прозорість та підзвітність органів влади.
- Ефективні механізми запобігання, включаючи декларування активів посадових осіб.
- Незалежність антикорупційних органів.
- Посилення міжнародного співробітництва, включаючи екстрадицію та взаємну правову допомогу.

Роль міжнародних організацій у впровадженні стандартів

- ООН, ОЕСР, GRECO, FATF: функції моніторингу, надання рекомендацій та підтримки впровадження антикорупційних заходів.
- Спільні програми технічної допомоги для країн, що впроваджують реформи.

Приклади найкращих практик

- Досвід Скандинавських країн у створенні відкритих і прозорих інституцій.
- Успішні кампанії з боротьби з корупцією в Сінгапурі.

- Використання технологій для підвищення прозорості (наприклад, системи електронних закупівель).

Виклики у впровадженні міжнародних стандартів

- Спротив корупційних еліт та брак політичної волі.
- Недостатнє фінансування антикорупційних ініціатив.
- Проблеми культурних і правових розбіжностей у різних країнах.

Роль України у впровадженні міжнародних стандартів

- Досягнення у гармонізації національного законодавства з міжнародними нормами.

- Результати роботи Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК) та інших антикорупційних інституцій.

- Виклики та перспективи подальшої інтеграції міжнародних стандартів в антикорупційну політику України.

Шляхи покращення міжнародної співпраці

- Розширення обміну інформацією між країнами.
- Підтримка глобальних ініціатив, таких як відкритий уряд (Open Government Partnership).
- Підвищення ролі громадянського суспільства та медіа у протидії корупції.

Міжнародні стандарти протидії корупції є важливим інструментом у боротьбі з глобальною проблемою, яка шкодить економічному розвитку, демократичним цінностям та соціальній стабільності. Їхнє впровадження сприяє підвищенню прозорості, зміцненню верховенства права та забезпеченню справедливості в суспільстві.

Проте досягнення ефективності цих стандартів залежить від ряду факторів: наявності політичної волі, дієвості антикорупційних механізмів, активності громадянського суспільства та міжнародного співробітництва. Важливу роль відіграє адаптація міжнародних норм до особливостей кожної країни, а також розширення глобальної співпраці у сфері обміну досвідом і технічної допомоги.

Україна, долучившись до ключових міжнародних антикорупційних ініціатив, демонструє значний прогрес у реформуванні своєї системи протидії корупції. Продовження цих зусиль у поєднанні з підтримкою міжнародної спільноти стане запорукою подальшого зміцнення антикорупційної політики та досягнення сталого розвитку.

Таким чином, інтеграція міжнародних стандартів є необхідним кроком у боротьбі з корупцією, і успіх у цій сфері стане важливим внеском у глобальну стабільність та процвітання.

Список використаних джерел

1. Біленко В. Шляхи удосконалення антикорупційного законодавства в Україні в умовах війни / В.Біленко // Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». – 2013. – № 3. – С.241-244.

3. What is the European Union (EU) doing to combat corruption in EU countries?
URL: <https://epthinktank.eu/2021/02/22/what-is-the-european-union-eu-doing-to-combat-corruption-in-eu-countries/>

4. Ільєнок Т. В. Боротьба з корупцією: міжнародний досвід. Юридична наука. 2013. № 2. С. 71–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/jnn_2013_2_11

УДК 346.001

Аргат Я.П. к.ю.н., доцент

*Білоцерківський національний аграрний університет,
м. Біла Церква, Україна*

ВІДПОВІДАЛЬНІВСТЬ ЗА РОЗКРАДАННЯ КОШТІВ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ

Національний банк України спирається на результати нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом через банки та іншу банківську діяльність, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, за діяльністю банків та небанківських фінансових установ, а також валютного нагляду. З досвіду минулих років фінансові установи та фінансові регулятори застосували заходи впливу до двох банків і 14 небанківських фінансових установ. Так, заходи впливу застосовано до: АТ "АЙБОКС БАНК":

1) письмове застереження за порушення вимог:

- частини першої статті 8 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 06 грудня 2019 року № 361-IX (далі – Закон № 361-IX) у частині неналежного виконання обов'язку щодо розроблення окремих внутрішніх документів банку з питань фінансового моніторингу;
- абзаців тринадцятого, чотирнадцятого, шістнадцятого пункту 55, пункту 63 розділу V Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 26 червня 2015 року № 417, в частині невиконання окремих вимог законодавства, пов'язаних з ідентифікацією та вивченням клієнта;
- пункту 25 додатка 1 до Положення про здійснення банками фінансового моніторингу, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 19 травня 2020 року № 65 (далі – Положення № 65), у частині не зберігання в справах клієнтів усіх документів, отриманих під час здійснення заходів із належної перевірки клієнтів;